

בָּשֶׁם ה', אֶל עוֹלָם (בראשית כא, לג).

נִחַלְתִּי עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם: כִּי-שָׁשׂוֹן לְבִי הִמָּה (תהילים קיט, קיא).

סֵפֶר שְׁלִישִׁי וְהוּא סֵפֶר זְמָנִים

הַלְכוּתֵי עֶשֶׂר, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוּת שַׁבָּת, הַלְכוּת עֲרוּבִין, הַלְכוּת שְׁבִיתַת עֶשׂוֹר, הַלְכוּת שְׁבִיתַת יוֹם טוֹב, הַלְכוּת חֶמֶץ וּמִצָּה, הַלְכוּת שׁוּפָר וְסִכָּה וְלוּלָב, הַלְכוּת שְׁקָלִים, הַלְכוּת קִדּוּשׁ הַחֹדֶשׁ, הַלְכוּת תַּעֲנִיּוֹת, הַלְכוּת מַגֵּלָה וְחִנּוּכָה.

הַלְכוּת שַׁבָּת. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן חֲמֵשׁ מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטָן: (א) לְשַׁבֵּת בַּשַּׁבָּת; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ג) שְׁלֹא לַעֲנֹשׁ בַּשַּׁבָּת; (ד) שְׁלֹא לַצָּאת חוּץ לְגָבוֹל בַּשַּׁבָּת; (ה) לְקַדֵּשׁ הַיּוֹם בְּזִכְרָהּ.

הַלְכוּת עֲרוּבִין. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא מִדְּבָרֵי סוּפְרִים וְאִינָה מִן הַמִּנְיָן.

הַלְכוּת שְׁבִיתַת עֶשׂוֹר. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁתֵּי מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטָן: (א) לְשַׁבֵּת בּוֹ מִמְּלָאכָה; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ג) לְהַתְעַנּוֹת בּוֹ; (ד) שְׁלֹא לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת בּוֹ.

הַלְכוּת שְׁבִיתַת יוֹם טוֹב. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִצְוֹת שֵׁשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשֵׁשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטָן: (א) לְשַׁבֵּת בְּרֵאשׁוֹן שְׁלֹפְסָח; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ג) לְשַׁבֵּת בַּיּוֹם בַּשַּׁבָּת; (ד) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ה) לְשַׁבֵּת בַּיּוֹם חֹג הַשְּׁבוּעוֹת; (ו) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ז) לְשַׁבֵּת בְּרֵאשׁוֹן הַשָּׁנָה; (ח) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ט) לְשַׁבֵּת בְּרֵאשׁוֹן שְׁלַחַג הַסִּכּוֹת; (י) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (יא) לְשַׁבֵּת בַּשְּׁמִינִי שְׁלַחַג; (יב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה.

הַלְכוּת חֶמֶץ וּמִצָּה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁמוֹנֶה מִצְוֹת שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְחֲמֵשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטָן: (א) שְׁלֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ בַּיּוֹם אַרְבַּעַת עָשָׂר מִחֲצוֹת הַיּוֹם וְלִמְעֻלָּה; (ב) לְהַשְׁבִּית שְׂאֹר מֵאַרְבַּעַת עָשָׂר; (ג) שְׁלֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ כָּל שַׁבָּעָה; (ד) שְׁלֹא לֶאֱכֹל תַּעֲרֹבֶת חֶמֶץ כָּל שַׁבָּעָה; (ה) שְׁלֹא יֵרָאֶה חֶמֶץ כָּל שַׁבָּעָה; (ו) שְׁלֹא יִמָּצֵא חֶמֶץ כָּל שַׁבָּעָה; (ז) לֶאֱכֹל מִצָּה בְּלִילֵי הַפֶּסַח; (ח) לְסַפֵּר בִּיצֵי־אֵת מִצְרִים בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָהּ.

הַלְכוּת שׁוּפָר וְסִכָּה וְלוּלָב. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטָן: (א) לְשַׁמֵּעַ קוֹל שׁוּפָר בְּאַחַד בְּתִשְׁרִי; (ב) לֵישֵׁב בְּסִכָּה שַׁבָּעַת יְמֵי הַחֹג; (ג) לְטַל לוּלָב בַּמִּקְדָּשׁ כָּל שַׁבָּעַת יְמֵי הַחֹג.

הַלְכוּת שְׁקָלִים. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא לִתֵּן כָּל אִישׁ מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּכָל שָׁנָה.

הַלְכוּת קִדּוּשׁ הַחֹדֶשׁ. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא לְחַשֵּׁב וּלְיָדַע וּלְקַבֵּעַ בְּאִיזָה יוֹם הוּא תַּחֲלֵת כָּל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ מִחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.

הַלְכוּת תַּעֲנִיּוֹת. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא לְהַתְעַנּוֹת וּלְזַעַק לִפְנֵי ה' בְּעֵת כָּל צָרָה גְּדוּלָּה שֶׁתִּבּוֹא עַל הַצֶּבֶר.

הַלְכוֹת מְגִלָּה וְחִנּוּכָה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה מִדְּבָרֵי סוּפְרִים, וְאֵינָן מִן הַמִּנּוּיִן.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁלַּתּוֹרָה הַנִּכְלָלוֹת בְּסִפּוֹר זֶה, חֲמִשׁ וּשְׁלוֹשִׁים תִּשְׁעַת עֶשְׂרֵה מֵהֶן מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְיֵשׁ בּוֹ שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת מִדְּבָרֵי סוּפְרִים.

הַלְכוֹת שַׁבָּת

יֵשׁ בְּכָלֶלֶן חֲמִשׁ מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּשְׁלוֹשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרֻטָן: (א) לַשַּׁבָּת בְּשַׁבִּיעֵי; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה; (ג) שְׁלֹא לַעֲנוֹשׁ בַּשַּׁבָּת; (ד) שְׁלֹא לַצָּאת חוּץ לַגָּבוֹל בַּשַּׁבָּת; (ה) לְקַדֵּשׁ הַיּוֹם בְּזִכְרֶיהָ. וּבְאוֹר מִצְוֹת אֵלּוּ בְּפָרְקִים אֵלּוּ.

הַלְכוֹת שַׁבָּת פָּרָק א

א. שְׁבִיתָהּ בְּשַׁבִּיעֵי מִמְּלָאכָה מִצְוֹת עֲשֵׂה, שֶׁנֶּאֱמָר "וּבִיּוֹם הַשַּׁבִּיעִי תִשְׁבֹּת" (שְׁמוֹת כג, יב; שְׁמוֹת לד, כא). וְכָל הָעוֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה, בָּטֵל מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעָבַר עַל לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמָר "לֹא-תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה" (שְׁמוֹת כ, ט; דְּבָרִים ה, יג). וְזֶה הוּא חַיִּב עַל עֲשִׂית מְלָאכָה אִם עֲשֵׂה בְּרָצוֹנוֹ בְּזִדּוֹן, חַיִּב כְּרַת, וְאִם הָיוּ שָׁם עֲדִים וְהִתְרָאָה, נִסְקָל; וְאִם עֲשֵׂה בְּשִׁגְגָה, חַיִּב קָרֶבֶן חֲטָאת קְבוּעָה.

ב. כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר בְּהַלְכוֹת שַׁבָּת שֶׁהָעוֹשֶׂה דָּבָר זֶה חַיִּב הָרִי זֶה חַיִּב כְּרַת, וְאִם הָיוּ שָׁם עֲדִים וְהִתְרָאָה, חַיִּב סָקְלָה; וְאִם הָיָה שׁוֹגֵג, חַיִּב חֲטָאת.

ג. וְכָל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר שֶׁהָעוֹשֶׂה דָּבָר זֶה פְּטוֹר הָרִי זֶה פְּטוֹר מִן הַכְּרַת, וּמִן הַסָּקְלָה, וּמִן הַקָּרֶבֶן; אֲבָל אָסוּר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ דָּבָר בַּשַּׁבָּת: וְאָסוּרוֹ מִדְּבָרֵי סוּפְרִים, הִרְחָקָה מִן הַמְּלָאכָה; וְהָעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בְּזִדּוֹן, מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מִרְדּוֹת. וְכֵן כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר אֵין עוֹשִׂין כֶּךָ וְכֶךָ, אוֹ אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֶּךָ וְכֶךָ בַּשַּׁבָּת הָעוֹשֶׂה אוֹתוֹ דָּבָר בְּזִדּוֹן, מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מִרְדּוֹת.

ד. וְכָל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר מִתֵּר לַעֲשׂוֹת כֶּךָ וְכֶךָ, הָרִי זֶה מִתֵּר לְכַתְּחֻלָּה. וְכֵן כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר אֵינוֹ חַיִּב כָּלוּם, אוֹ פְּטוֹר מִכָּלוּם אֵין מַכִּין אוֹתוֹ כָּלָל.

ה. דְּבָרִים הַמִּתְרִים לַעֲשׂוֹתָן בַּשַּׁבָּת, וּבִשְׁעַת עֲשִׂיתָן אִפְשָׁר שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּגִלְלוֹן מְלָאכָה וְאִפְשָׁר שְׁלֹא תַעֲשֶׂה אִם לֹא נִתְּפוֹן לְאוֹתָהּ מְלָאכָה, הָרִי זֶה מִתֵּר. כִּי־צַד: גּוֹרֵר אָדָם מִטָּה וְכִסֵּא וּמִגָּדָל וְכִיּוּצָא בֵּהֶן בַּשַּׁבָּת, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְּפוֹן לַחֲפֹר חֲרִיץ בְּקִרְקַע בְּשַׁעַת גְּרִירָתָן; וּלְפִיכָךְ אִם חָפְרוּ הַקִּרְקַע, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ בְּכֶךָ לְפִי שְׁלֹא נִתְּפוֹן. וְכֵן מִהֲלֵךְ אָדָם עַל גְּבִי עֹשִׁים בַּשַּׁבָּת, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְּפוֹן לַעֲקֹר אוֹתָן; לְפִיכָךְ אִם נָעֲקְרוּ, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ וְרוֹחֵץ יָדָיו מִעֲפָר הַפְּרוֹת וְכִיּוּצָא בּוֹ, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְּפוֹן לְהַשִּׁיר הַשֹּׁעַר; לְפִיכָךְ אִם נָשַׁר, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. פֶּרֶצָה דְּחוּקָה מִתֵּר לְהַכְנִס לָהּ בַּשַּׁבָּת, אֵף עַל פִּי שֶׁמִּשִּׁיר צְרוּרוֹת. וְכֵן כָּל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְּפוֹן כְּגוֹן זֶה.

ו. עֲשֵׂה מַעֲשֶׂה, וְנַעֲשֵׂת בְּגִלְלוֹ מְלָאכָה שְׂוֵדָאֵי תַעֲשֶׂה בְּשִׁבִּיל
אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה אֵף עַל פִּי שְׁלֹא נִתְּפוֹן לָהּ, חֵיב: שֶׁהִדְבֵּר יָדוּעַ, שְׂאִי
אִפְשָׁר שְׁלֹא תַעֲשֶׂה אוֹתָהּ מְלָאכָה. כִּיצַד: הָרִי שְׁצָרָךְ לִרְאֹשׁ
עוֹף לְשֹׁחַק בּוֹ לִקְטָן, וְחִתָּךְ רֹאשׁוֹ בַשֶּׁבֶת אֵף עַל פִּי שְׂאִין סוּף
מִגִּמְתּוֹ לְהַרְיֵגַת הָעוֹף בְּלִבָּד, חֵיב: שֶׁהִדְבֵּר יָדוּעַ, שְׂאִי אִפְשָׁר
שִׁיחֲתֶךָ רֹאשׁ הַחַי אֲלֵא וְהַמּוֹת בָּא בְּשִׁבִּילוֹ. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֹה.

ז. כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בַשֶּׁבֶת אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לְגוֹף
הַמְּלָאכָה, חֵיב עָלֶיהָ. כִּיצַד: הָרִי שֶׁכָּבֵה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא
צָרִיךְ לְשֶׁמֶן כְּדִי שְׁלֹא יֵאבֹד, אוֹ כְּדִי שְׁלֹא יִשְׂרָף חֶרֶס שְׁלֹנֵר
חֵיב: מִפְּנֵי שֶׁהַכְּבוֹי מְלָאכָה, וְהָרִי נִתְּפוֹן לְכַבּוֹת, וְאֵף עַל פִּי
שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לְגוֹף הַכְּבוֹי, וְלֹא כָּבֵה אֲלֵא מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶן אוֹ מִפְּנֵי
הַחֶרֶס אוֹ מִפְּנֵי הַפְּתִילָה הָרִי זֶה חֵיב. וְכֵן הַמַּעֲבִיר אֶת הַקּוֹץ
אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ הַמְּכַבֵּה אֶת הַגִּחְלָת, כְּדִי שְׁלֹא
יִזְקוּ בָהֶן רַבִּים חֵיב: אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לְגוֹף הַכְּבוֹי, אוֹ
לְגוֹף הַהַעֲבָרָה, אֲלֵא לְהִרְחִיק הַחֶזֶק הָרִי זֶה חֵיב. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא
בְּזֹה.

ח. כָּל הַמִּתְּפוֹן לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה, וְנַעֲשֵׂת לוֹ מְלָאכָה אַחֲרֵת שְׁלֹא
נִתְּפוֹן לָהּ פָּטוֹר עָלֶיהָ, לְפִי שְׁלֹא נַעֲשֵׂת מַחֲשַׁבְתּוֹ. כִּיצַד: זֶרֶק
אֶבֶן אוֹ חֵץ בַּחֲבֵרוֹ אוֹ בַּבְּהֵמָה, כְּדִי לְהַרְגֵן, וְהִלָּךְ וְעָקַר אֵילָן
בְּהִלְכָתוֹ, וְלֹא הָרַג הָרִי זֶה פָּטוֹר. קֵל וְחֹמֶר, אִם נִתְּפוֹן לְאִסּוֹר
קֵל, וְנַעֲשֶׂה אִסּוֹר חֹמֶר, כִּגוֹן שֶׁנִּתְּפוֹן לְזֶרֶק בְּכַרְמְלִית, וְעִבְרָה
הָאֶבֶן לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים שֶׁהוּא פָּטוֹר. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֹה. נִתְּפוֹן
לַעֲשׂוֹת דְּבַר הַמִּתֵּר, וְנַעֲשֵׂת מְלָאכָה כִּגוֹן שֶׁנִּתְּפוֹן לַחֲתוֹךְ אֶת
הַתְּלוּשׁ, וְחִתָּךְ אֶת הַמַּחְכֵּר אֵינוֹ חֵיב כָּלוּם. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֹה.

ט. נִתְּפוֹן לְלַקֵּט תְּאֵנִים שְׁחוּרוֹת, וְלַקֵּט לִבְנוֹת, אוֹ שֶׁנִּתְּפוֹן
לְלַקֵּט עֲנָבִים וְאַחֵר כֶּךָ תְּאֵנִים, וְנִהְפֵךְ הַדְּבַר וְלַקֵּט הַתְּאֵנִים
בַּתְּחִלָּה וְאַחֵר כֶּךָ עֲנָבִים פָּטוֹר. אֵף עַל פִּי שֶׁלַקֵּט כָּל שֶׁחָשַׁב
הוֹאִיל וְלֹא לַקֵּט כִּסְדֵּר שֶׁחָשַׁב, פָּטוֹר: שְׁלֹא אִסְרָה תוֹרָה אֲלֵא
מְלָאכַת מַחֲשַׁבְת, וְהָרִי הוּא כִּמְתַעֲסֵק שֶׁהָרִי לֹא יָדַע בָּעֵת שֶׁלַקֵּט
שֶׁעָבַר עַל מַחֲשַׁבְתּוֹ.

י. הָיוּ לִפְנֵינוּ שְׁתֵּי גִירוֹת דּוֹלָקוֹת, אוֹ כָּבוֹת, וְנִתְּפוֹן לְכַבּוֹת זֹו
וְכָבֵה אֶת זֹו, אוֹ לְהַדְלִיק זֹו וְהַדְלִיק אֶת זֹו חֵיב: שֶׁהָרִי עָשָׂה
מִיֵּן הַמְּלָאכָה שֶׁחָשַׁב לַעֲשׂוֹתָהּ. הֵא לָמָּה זֶה דּוּמָה, לְמִי שֶׁנִּתְּפוֹן
לְלַקֵּט תְּאֵנָה זֹו, וְלַקֵּט תְּאֵנָה אַחֲרֵת, אוֹ לְמִי שֶׁנִּתְּפוֹן לְהָרַג אֶת
זֶה, וְהָרַג אֶת זֶה שֶׁהָרִי נַעֲשֵׂת מְלָאכָה שֶׁחָשַׁב לַעֲשׂוֹתָהּ.

יא. אֲבָל אִם נִתְּפוֹן לְהַדְלִיק רֹאשׁוֹנָה, וּלְכַבּוֹת שְׁנִיָּה אַחֲרֶיהָ,
וְנִהְפֵךְ הַדְּבַר וְכָבֵה רֹאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ הַדְלִיק שְׁנִיָּה אַחֲרֶיהָ
פָּטוֹר. כָּבֵה זֹו וְהַדְלִיק זֹו בְּנִשְׁמִימָה אַחַת, חֵיב שְׂאֵף עַל פִּי שְׁלֹא
הַקָּדִים הַהִדְלָקָה, הָרִי לֹא אַחֵר אוֹתָהּ, אֲלֵא שְׁתִּיחֶן כְּאַחַת,
וּלְפִיכֶךָ חֵיב. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֹה. וְכָל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה כִּמְתַעֲסֵק,
וְלֹא נִתְּפוֹן לָהּ פָּטוֹר.

יב. כָּל הַמִּתְּפוֹן לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה, וְנַעֲשֵׂת בְּיוֹתֵר עַל כּוֹנֵנוֹ חֵיב;
בְּפָחוֹת מְכּוֹנֵנוֹ, פָּטוֹר. כִּיצַד: הָרִי שֶׁנִּתְּפוֹן לְהוֹצִיא מִשָּׂא
לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לִפְנָיו, חֵיב שֶׁהָרִי נִתְּפוֹן לְשִׁמְרָה פָּחוֹתָהּ,
וְנַעֲשֵׂת שִׁמְרָה מְעַלָּה. אֲבָל אִם נִתְּפוֹן לְהוֹצִיא לִפְנָיו וּבָא לוֹ
לְאַחֲרָיו, פָּטוֹר שֶׁהָרִי נִתְּפוֹן לְהוֹצִיא בְּשִׁמְרָה מְעַלָּה, וְהוֹצִיא
בְּשִׁמְרָה פָּחוֹתָהּ. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֹה.

יג. הִיָּה חָגוּר בְּסִינֹר, וְהִשְׁלִיךְ הַמָּשָׂא בֵּין בָּשָׂרוֹ וְחִלּוּקוֹ בֵּין שָׂבָא זֶה הַמָּשָׂא שְׁדָּרְכוֹ לְהוֹצִיאוֹ בְּדֶרֶךְ הַזֹּאת לְפָנָיו, בֵּין שָׂבָא לְאַחֲרָיו חֵיב: שֶׁכֵּן דְּרָכּוֹ לִהְיוֹת חוּזֵר.

יד. כָּל הַמִּתְכַּוֵּן לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת, וְהִתְחִיל בָּהּ, וַעֲשֵׂה כַּשְּׁעוֹר חֵיב, אִם עַל פִּי שְׁלֹא הַשְּׁלִים כָּל הַמְּלָאכָה שְׁנִתְּכֹן לְהַשְׁלִימָהּ. כִּיצַד: הָרִי שְׁנִתְּכֹן לְכַתֵּב אַגְרָת אוֹ שֹׁטֵר בַּשַּׁבָּת אֵין אוֹמְרִים לֹא יִתְחַיֵּב זֶה עַד שִׁישְׁלִים חֲפָצוֹ וְיִכְתֹּב כָּל הָאַגְרָת, אוֹ כָּל הַשֹּׁטֵר, אֲלֹא מִשִּׁיכְתֹּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, יִתְחַיֵּב. וְכֵן אִם נִתְּכֹן לְאַרְגֵּי בְּגָד שְׁלֹם מִשִּׁיאָרְגֵּי שְׁנֵי חוּטִין, יִתְחַיֵּב; וְאִם עַל פִּי שְׁכֻנָּתוֹ לְהַשְׁלִים, הוֹאִיל וַעֲשֵׂה כַּשְּׁעוֹר בְּכֻנָּה, חֵיב. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה.

טו. כָּל מְלָאכָה שֶׁהִיחִיד יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ לְבָדּוֹ, וַעֲשֵׂה אוֹתָהּ שְׁנַיִם בַּשַּׁתְּפוֹת בֵּין שֶׁעֲשֵׂה זֶה מְקַצֵּתָהּ וְזֶה מְקַצֵּתָהּ, כְּגוֹן שֶׁעָקַר זֶה הַחֲפֶץ מִרְשׁוֹת זֶה וְהִנִּיחוֹ הַשְּׁנִי בְּרִשׁוֹת אַחֶרֶת, בֵּין שֶׁעֲשֵׂה אוֹתָהּ שְׁנִיָּהּ כְּאַחַד מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף, כְּגוֹן שֶׁאַחֲזוֹ שְׁנִיָּהּ בְּקִלְמוֹס וְכָתְבוֹ אוֹ אֲחֲזוֹ כְּפָר וְהוֹצִיאוּהוּ מִרְשׁוֹת לְרִשׁוֹת הָרִי אֵלּוֹ פְּטוּרִין.

טז. וְאִם אֵין אֶחָד מֵהֶן יָכוֹל לַעֲשׂוֹתָהּ לְבָדּוֹ עַד שִׁיצְטָרְפוּ, כְּגוֹן שְׁנַיִם שֶׁאַחֲזוֹ קוֹרָה וְהוֹצִיאוּהָ לְרִשׁוֹת הָרָבִים הוֹאִיל וְאֵין כּוֹחַ בְּאַחַד מֵהֶן לַעֲשׂוֹתָהּ לְבָדּוֹ, וַעֲשֵׂה אוֹתָהּ בַּשַּׁתְּפוֹת מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף שְׁנִיָּהּ חֵיבִין, וְשְׁעוֹר אֶחָד לְשְׁנִיָּהּ. הִיָּה כּוֹחַ בְּאַחַד לְהוֹצִיא קוֹרָה זֶה לְבָדּוֹ, וְהַשְּׁנִי אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאָהּ לְבָדּוֹ, וְנִשְׁתַּתְּפוּ שְׁנִיָּהּ וְהוֹצִיאוּהָ זֶה שִׁיכוֹל, חֵיב; וְהַשְּׁנִי מְסִיעַ הוּא, וּמְסִיעַ אֵינוֹ חֵיב כָּלוּם. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה.

יז. כָּל הַמְּקַלְקֵלִין, פְּטוּרִין. כִּיצַד: הָרִי שֶׁחָבַל בַּחֲבֵרוֹ אוֹ בַּבְּהֵמָה דֶּרֶךְ הַשְּׁחִתָּה, וְכֵן אִם קָרַע בְּגָדִים אוֹ שָׂרָפָן אוֹ שָׂבַר כָּלִים דֶּרֶךְ הַשְּׁחִתָּה הָרִי זֶה פְּטוּר; חֲפָר גְּמָה וְאֵינוֹ צָרִיךְ אֲלֹא לַעֲפָרָהּ, הָרִי זֶה מְקַלְקֵל וּפְטוּר. אִם עַל פִּי שֶׁעֲשֵׂה מְלָאכָה, הוֹאִיל וְכֻנָּתוֹ לְקַלְקֵל, פְּטוּר.

יח. כָּל הַמְּקַלְקֵל עַל מְנַת לְתַקֵּן, חֵיב. כִּיצַד: הָרִי שֶׁסָּתַר כְּדִי לְבָנוֹת בְּמִקְוֵמוֹ, אוֹ שֶׁמָּחַק כְּדִי לְכַתֵּב בְּמִקְוֵם שֶׁמָּחַק, אוֹ שֶׁחָפַר גְּמָה כְּדִי לְבָנוֹת בְּתוֹכָהּ יְסוּדוֹת, וְכָל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה חֵיב. וְשְׁעוֹרוֹ, כַּשְּׁעוֹר הַמִּתְקֵן.

יט. כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת, מְקַצֵּתָהּ בַּשְּׁגָגָה וּמְקַצֵּתָהּ בְּזָדוֹן בֵּין שֶׁהִזִּיד וּלְבִסּוֹף שָׁגַג, בֵּין שֶׁשָּׁגַג וּלְבִסּוֹף הִזִּיד פְּטוּר: עַד שִׁיעֲשֵׂה שְׁעוֹר הַמְּלָאכָה כְּלָה מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף בְּזָדוֹן, וְאַחֵר כִּךְ יִהְיֶה חֵיב כֶּרֶת וְסִקְלָהּ; אוֹ יַעֲשֵׂהוּ כְּלוֹ בַּשְּׁגָגָה מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף, וְאַחֵר כִּךְ יִהְיֶה חֵיב חֲטָאת קְבוּעָה.